

"Enkel" og "dobbel" bestemmelse

"Vil det norske språk overleve?"

- 1) **det norske språk (enkel bestemmelse → dansk)**
- 2) **det norske språket (dobbel bestemmelse → norsk)**

Begge lever godt i bokmål!

I de fleste tilfeller går skillet på hvor formelt/skriftlig eller uformelt/muntlig man formulerer seg.

Enkel bestemmelse (den opprinnelige danske formen)

Brukes:

1) spesielt i navn (institusjonsnavn, organisasjonsnavn, geografiske navn o.l.):

Den norske ambassade

Det norske storting

Det norske slott

De forente nasjoner

Den røde plass (plassen foran Kreml i Moskva)

Den gamle Major (navn på en restaurant)

Den gode jord (navn på en berømt roman)

Det humanistiske fakultet

2) i abstrakte uttrykk:

den kvinnelige intuisjon

den russiske sjel

den norske væremåte

det nordiske klima

de gode tider

det norske språk

Språknyanser:

1. "Den norske bank" vs. "den norske banken":

"Den norske bank" (DnB) er et egennavn. Det er navnet på en bestemt bank: "Han er ansatt i Den norske bank".

Mens "den norske banken" (*NB liten bokstav*) viser til en bestemt norsk bank: "Hva heter den norske banken i Moskva?"

2. "Det hvite hus" vs. "det hvite huset":

"Det hvite hus" er et egennavn. Det er presidentens hus i USA: "USAs president bor i Det hvite hus".

Mens "det hvite huset" (*NB liten bokstav*) er et spesifikt hus som er hvitt: "Jeg bor i det hvite huset nede ved sjøen".

3. Den samvittighetsfulle lærer forbereder seg alltid godt til hver time. (et generelt begrep)

Jeg traff **den samvittighetsfulle læreren** på byen i går. (en konkret person)

4. De gamle greske filosofene var opptatt av hva som var **det gode liv.** (et generelt begrep)

Tor liker **det gode livet** han lever i Nordby. (et konkret begrep)

5. Den ideelle datamaskin er ennå ikke oppfunnet. (et generelt begrep)

Den nye datamaskinen står på skrivebordet. (en konkret ting)

Dobbel bestemmelse (den opprinnelige norske formen)

Brukes:

med konkrete (hverdagslige, helt konkrete ting): *den gamle bilen*

Men: med possessiver/genitiver i stedet for bestemt artikkel er "enkel bestemmelse" brukt:

1. min gamle bil (/den gamle bilen min)
2. brorens gamle bil (/den gamle bilen til broren)

De viktigste reglene når det gjelder språk:

- 1. Det er ingen regel uten unntak.**
- 2. Ikke alt kan forklares med logikk.**

**TAKK
FOR
OPPMERKSOMHETEN!**